

Mobiliteit in de stad

Elke stad ademt 's ochtends mensen in en 's avonds weer uit. Meer asfalt en spoor is lang niet altijd een optie voor deze groeiende verkeersstromen, ze op een slimme manier in goede banen leiden wél. Oplossingen verknopen, expertise delen en samenwerken blijken de sleutelwoorden voor intelligente mobiliteit.

Mobiliteit op een slimme manier organiseren is een van de belangrijkste thema's voor steden en stadsregio's. Laurens Lapré, Business Consultant bij CGI en gespecialiseerd in mobiliteit: "We zien dat veel steden het lastig vinden om te voorspellen hoe mensen zich door de stad bewegen. Hoe voorspel en stuur je verkeersstromen? Dat is een belangrijke vraag en er bestaan uiteenlopende oplossingen die steden hierbij ondersteunen. Vaak is ITS, het gebruiken van intelligente transportsystemen, de kern van deze oplossingen. CGI houdt zich hier in diverse samenwerkingsverbanden mee bezig." Een van die samenwerkingsverbanden is Beter Benutten ITS, waarin Rijk, regio en bedrijfsleven samenwerken om de bereikbaarheid in de drukste regio's over de weg te verbeteren. Het programma focust op de tien belangrijkste uitdagingen voor steden, zoals een efficiënte en schone stedelijke distributie en logistiek, het in goede banen leiden van het toenemende fietsverkeer en het bevorderen van een goede doorstroming op ringwegen. De komende jaren worden deze knelpunten binnen dit programma in diverse projecten onderzocht en aangepakt. Mobiliteit kent verschillende invalshoeken, vertelt

Foto: Thomas Schlijper

Rob Krassenburg, die zich als Business Developer bij CGI richt op de lokale overheid: "Zoals veiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid. Deze grijpen vaak in elkaar bij het oplossen van knelpunten voor steden. Zo is een goede doorstroming van het verkeer niet alleen belangrijk voor de economie, maar ook voor de luchtkwaliteit."

Modellen en simulaties

Het oplossen van de belangrijkste knelpunten in mobiliteit kan alleen in samenwerking. Er zijn immers veel partijen bij betrokken, van de gebruikers tot de overheid, van leveranciers van verkeerssystemen tot bouwers van apps die bestuurders leiden naar lege parkeerplekken. Krassenburg: "CGI is een partij die oplossingen van allerlei partijen aan elkaar kan koppelen en optimaal laat fungeren. Dat is een van de redenen dat we betrokken zijn bij Beter Benutten ITS." Slimme mobiliteit staat centraal in de Move Smarter-visie van CGI. Het is een van de kernpunten van CGI, dat ook participeert in wetenschappelijk onderzoek op dit terrein. Het werkt daarvoor samen met de TU Delft in DiTTLab, waar voor diverse opdrachtgevers

oplossingen in slimme mobiliteit worden onderzocht.

Het lab biedt een geavanceerde onderzoeksinfrastructuur waarin (open) verkeers- en vervoersdata uit sensornetwerken worden geanalyseerd, in combinatie met modellering en simulatie. Voor de Nederlandse Databank Wegverkeersgegevens (NDW) doet het lab momenteel onderzoek naar hoe pieken in verkeersdrukke te verklaren (en daarmee te voorspellen) zijn. Voor Amsterdam ontwikkelt DiTTLab een Urban MobilityLab, waarmee men verkeersstromen in en rond de stad wil begrijpen en voorspellen. "In DiTTLab combineren we alle data die we hebben over verkeersstromen. Vervolgens onderzoeken we in modellen en simulaties 'what-if'-scenario's. Wat gebeurt er als we bijvoorbeeld drie keer meer trams laten rijden, of een parkeerplaats veel verder uit de stad gebruiken? Op deze manier kun je onderzoeken wat de beste maatregelen zijn om verkeersstromen in goede banen te leiden", zegt Lapré.

De Finnen durven het anders te doen

Ál het vervoer openbaar

Van (deel)auto tot fiets: slimme mobiliteit betekent ook het combineren van verschillende vervoersmiddelen. Er is een trend naar gebruik in plaats van bezit, zo is voor de jongere generatie het bezitten van een auto niet vanzelfsprekend meer. "We gaan naar mobiliteit als een vorm van dienstverlening. Al het vervoer wordt openbaar. Je koopt een abonnement voor een aantal kilometers per maand en vult die in met diverse vervoersmiddelen", zegt Lapré. Helsinki wil dit model over tien jaar gerealiseerd hebben en is daarmee het voorbeeld van een stad die mobiliteit anders durft in te vullen. CGI helpt de stad bij het realiseren van deze ambitie, vertelt Lapré. Zo ontwikkelde CGI een slim onlinevervoersinformatiesysteem, waarin reizigers snel kunnen zien op welke manier ze het snelst van A naar B komen. Het biedt voor elke bestemming de drie meest optimale routes, voor alle vormen en combinaties van vervoer. Ook de snelle fiets- en wandelroutes.

Big data

CGI heeft een eigen expertisecentrum op het gebied van verkeer en vervoer, waar driehonderd professionals werken aan onderzoek en ontwikkeling van mobiliteitsoplossingen. Bij CGI wereldwijd houden meer dan drieduizend mensen zich met dit onderwerp bezig. Lapré vertelt dat veel aandacht momenteel uitgaat naar slimme combinaties van bijvoorbeeld groeiende datastromen (big data) met innovatieve technologieën, zoals sensoren die real-time informatie geven over verkeer. Het gaat echter niet louter om nieuwe technologie. Lapré: "Intelligente mobiliteit is een driehoek die bestaat uit slimme technologie die mensen de juiste informatie geeft en verkeersstromen in goede banen leidt, incentives waardoor mensen hun gedrag aanpassen en een businesscase, want een innovatieve dienst kost geld en dat moet uiteraard wel gefinancierd worden." In Nederland zijn met name de stadsregio's actief om mobiliteit intelligenter te maken. Logisch, want met groeiende verkeersstromen is mobiliteit hét vraagstuk voor de stad.